

Cooperarea dintre Familie, Școală și Biserică în educație*

La începutul noului an școlar, adresăm elevilor, părinților și cadrelor didactice părintești binecuvântări și gânduri de încurajare pentru o nouă activitate.

Întrucât bazele educației se pun în familie, este esențial ca părinții, bunicii și rudele elevilor să conștientizeze *rolul major pe care îl au în formarea personalității acestora și mai precis în formarea caracterelor*, în promovarea valorilor perene sau permanente și în protejarea copiilor de anturajele nocive și de unele influențe negative ale internetului.

Dacă bazele educației se pun în familie, școala are rolul de a continua actul educativ, *atât prin oferirea unui bagaj informațional riguros, cât mai ales prin formarea personalității depline a elevului*, dornic să participe la viața comunității prin calități reale și spirit creator, deoarece informarea, fără o formare spirituală a omului, nu dezvoltă persoana ca ființă comunională și relațională. Așadar, educația integrală, în adevăratul sens al cuvântului, presupune și o formare în spiritul comuniunii, inclusiv conștientizarea apartenenței la o comunitate de oameni meniți să se dezvolte, să lucreze și să progreseze împreună în demnitate și creativitate.

Respectul de sine și respectul față de ceilalți reprezintă valori fără de care o societate nu se poate dezvolta în mod armonios. Părinții și profesorii trebuie să

* Mesajul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la începutul anului școlar 2015-2016

valorifice talanții fiecărui copil, să îl învețe că este capabil și valoros ca persoană unică și irepetabilă creată după chipul lui Dumnezeu. Fiecare elev trebuie încurajat să își pună în valoare darul său unic primit de la Dumnezeu, dar și să respecte darurile sau talentele celor din jurul său. *De asemenea, buna cuviință și respectul față de părinții care l-au crescut și față de educatori, învățători și profesori trebuie cultivate, nu ca o obligație, ci ca pe o lumină a sufletului frumos, ca o recunoștință față de cei care își dedică întreaga viață creșterii, educării și formării copiilor și tinerilor.*

Biserica, prin rolul ei educațional și călăuzitor de veacuri, dorește să vină în întâmpinarea nevoilor societății, constituindu-se într-un reper spiritual și un sprijin moral atât în vremuri bune, cât și în situații de criză. Amalgamul de stimuli, de evenimente, de false valori promovate adesea ca modă a zilei pot dezorienta familiile, dar și școala. De aceea, rolul Bisericii este acela de a promova valorile permanente și reperele autentice verificate în timp îndelungat.

Astăzi, într-o lume confuză, Biserica este chemată să ofere o lumină spirituală asupra problemelor majore ale societății. Iar aceasta mai ales pentru că Biserica este o comunitate umană centrată pe o comuniune spirituală divino-umană, ce transcende timpul și spațiul, deoarece ea este Trupul tainic al lui Hristos, „Care ieri, astăzi și în veci este Același” (Evrei 13, 8).

Astăzi, Familia, Biserica și Școala, ca factori educaționali decisivi, au responsabilitatea de-a spori cooperarea în vederea educării și formării copiilor și a tinerilor pentru o viață armonioasă în familie și în societate, dar și pentru a deveni cetățeni ai patriei cerești, adică ai Împărăției cerurilor, deoarece scopul ultim al vieții omului pe pământ este pregătirea sa pentru viața și fericirea eternă în Împărăția iubirii Preasfintei Treimi.

Anul 2015, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept „Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii”, este un prilej pentru a pune din nou accent pe valențele creștine ale pedagogiei. Cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur privind educația copiilor sunt și vor fi mereu actuale, pentru că, deși vremurile se schimbă, firea omului, cu slăbiciunile, dar și calitățile sale, rămâne aceeași. „În vremea noastră – spunea Sfântul Ioan Gură de Aur – fiecare părinte își dă toată silința să instruiască pe copiii lui în meserii, în arte, în știință, în oratorie, dar nici unul nu se interesează cât de puțin să educe sufletul lor. Nu încetez a vă ruga cu lacrimi și a vă cere ca, înainte de toate celelalte, să dați copiilor voștri o bună educație. Dacă-ți iubești copilul, arat-o prin educația pe care i-o dai”¹. El spunea acestea înțelegând că educația nu înseamnă doar cunoaștere, ci și formarea spirituală a omului sau cultivarea bunătății sufletului ca frumusețe a acestuia în relația lui cu semenii, cu societatea.

Ne rugăm lui Dumnezeu să ne dăruiască tuturor „Înțelepciunea care stă aproape de scaunul Său” (Înțelepciunea lui Solomon 9, 4) și să ne ajute să insuflăm elevilor doritori și iubitori de cunoaștere bucuria de-a învăța, dar și bucuria de a deveni, printr-o educație sănătoasă, oameni demni și onești, harnici și darnici, în această viață pământească și cetățeni luminați ai Împărăției cerurilor.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

¹ Sfântul Ioan Gură de Aur, *Despre slava deșartă și despre creșterea copiilor*, Editura IBMBOR, București, 2001, p. 400.